

**« A „fenntartható fejlődés” emberközpontú holisztikus megközelítése »
az „UNESCO fenntartható fejlődés oktatásának évtizedéhez kapcsolódóan”**

Összefoglaló

A Magyar Professzorok Nemzetközi Szövetsége együttműködve az UNESCO – UNITWIN fenntartható fejlődés kutatásával, oktatásával és képzésével foglalkozó hálózatával, valamint a Centre Européen de la Culture-el (CEC) 2013. március 7 és 8.-án a fenti témában nemzetközi konferenciát rendezett a Budapesti Gazdasági Főiskola Lotz - termében.

A konferencia fővédnökei: Son Excellence, Jean-François PAROZ Svájc Budapesti Nagykövete és François LAQUIEZE a Francia Intézet igazgatója voltak.

A tanácskozást Prof. Besenyei Lajos, az MPNSZ elnöke nyitotta meg, majd Szili Katalin, a Magyar Országgyűlés Fenntartható Fejlődési Bizottságának elnöke mondta el gondolatait. Sándorné dr. Kriszt Éva, A BGF rektora köszöntője után Jean-Francois PAROZ nagykövet úr tartott előadást. A Konferencia nyitóelőadását Prof. Guy Turchany, a Tudományos Bizottság elnöke tartotta a rendszerszemlélet és a holisztika elméleti és gyakorlati kérdéseiről.

A tanácskozás legfőbb célja volt, hogy a fenntartható fejlődés problémáit újszerű módon, az ember középpontba állításával vizsgálja, egy emberbarát fejlődés körvonalait vázolja fel.

A kultúrával, a civilizációval és a „fenntartható fejlődéssel” kapcsolatban felmerülő kérdések nem kizárólag elméleti jellegűek. Nemzetközi konferenciánk megpróbálta kreatív, holisztikus szemlélettel megközelíteni az ember és a természet viszonyát, ezek kölcsönhatásait az ökológiai rendszerben. Vizsgálta, hogy melyek a fejlődés követelményei és lehetőségei az ember, a kultúra és az etika (a közös mérce) szempontjából, hogyan lehet a legjobb gyakorlatokat követve beágyazni a fenntartható fejlődés koncepcióját a mindennapi társadalmi életbe, és védeni mind a politikát, mind a gazdaságot a néha veszélyes illúzióktól.

A konferencia három fő témakört tárgyalt, minden témakör megvitatása egy-egy bevezető előadással indult, ezeket panelbeszélgetések (viták) követték. A panelbeszélgetések után a résztvevők az általános vitában lehetőséget kaptak kérdéseket feltételére és véleménynyilvánításra.

Ebben a szellemben tárgyalta pódiumvitákban, a három akadémikust – Bozó László, Náray-Szabó Gábor és Vida Gábor – is felvonultató konferencia a humán társadalmunk fenntartását szolgáló kulturális, tudományos és technikai háttérrel és a fenntartható fejlődés holisztikus egyensúlyi feltételének megteremtéséhez vezető út eszközrendszerét.

Osztva Albert Einstein véleményét, hogy « Egyetlenegy probléma sem oldható meg azon a tudatossági szinten, amelyen az keletkezett. » mindenk előtt foglalkoztunk Ludwig von Bertalanffy Rendszerelméletével melynek lényege, hogy a rendszer olyan egészet alkot,

melynek komplexitási foka magasabb, mint az alkotórészeinek komplexitási foka, azaz saját tulajdonságokkal rendelkezik. A konferencia foglalkozott a rendszerelmélet egyik alkalmazási területével a holisztikus gondolkozási móddal. A holizmus kifejezés (a görög „holos” szóból) a teljesség figyelembevételét jelenti, amely szerint a világmindenség egymástól függetlenül létező egységes egészekből épül fel, a társadalmi jelenségeket, mint az egész és a részei közötti kapcsolatokat és ezek kölcsönös összefüggéseit vizsgálja. (szociológiai és urbanisztikai elmélet). Nagy hangsúlyt kapott a “komplex gondolkodásmód” mely se nem holisztikus, se nem redukcionista: Az univerzumon belül egymást kiegészítő, egymással rivalizáló és egymással ellentétes párbeszédben lévő rend és káosz, az elválasztás és a hozzákapcsolás, az önállóság és a függés alapelveinek újra összeillesztésével, a részeket visszacsatoljuk a teljességhez, az egészhez...” Az elmélet képes megérteni egy szervezetet, szerveződést és számolni a bizonytalansággal, a várható kockázatokkal.

A Konferencián megállapítást nyert, hogy véget ért az anyagi fogyasztásra épülő gazdasági növekedés időszaka, amit jelez a 2008-tól napjainkig elhúzódó pénzügyi válság, a kínai gazdaság növekedési ütemének csökkenése, melyet mára az informatikai piac robbanása sem tud csökkenteni, mi több ez utóbbi több munkahelyet szüntet meg, mint hoz létre. A megoldás egy csökkenő anyagi és egy növekedő szociális és nem anyagi gazdaság. A természet által biztosított javak már nem tudják kielégíteni a jelenlegi fogyasztó társadalom igényeit, márpedig egy véges világban nem lehet tekintet nélkül felélni a forrásokat, anélkül, hogy ez ne okozna előbb utóbb komoly gondokat, erre tanít a jelenlegi gazdasági és társadalmi világválság is.